

Zbierka súdnych rozhodnutí

Spojené veci C-105/12 až C-107/12

Staat der Nederlanden
proti
Essent NV (C-105/12),
Essent Nederland BV (C-105/12),
Eneco Holding NV (C-106/12)
a
Delta NV (C-107/12)

(návrhy na začatie prejudiciálneho konania podané Hoge Raad der Nederlanden)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Voľný pohyb kapitálu — Článok 63 ZFEÚ — Úpravy vlastníckych vzťahov — Článok 345 ZFEÚ — Prevádzkovatelia distribučných sústav elektrickej energie a plynu — Zákaz privatizácie — Zákaz prepojení s podnikmi, ktoré vyrábajú a dodávajú elektrickú energiu alebo plyn alebo s nimi obchodujú — Zákaz činností, ktoré by mohli byť v rozpore so správou sústavy“

Abstrakt – Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 22. októbra 2013

1. *Voľný pohyb kapitálu a sloboda platieb — Obmedzenia — Vnútroštátna právna úprava, ktorá zakazuje privatizáciu prevádzkovateľa distribučnej sústavy a prepojenia so spoločnosťami, ktoré vyrábajú, dodávajú alebo predávajú elektrickú energiu alebo plyn — Neprípustnosť — Vlastníctvo — Zásada neutrality — Neexistencia vplyvu*

(Články 63 ZFEÚ a 345 ZFEÚ)

2. *Voľný pohyb kapitálu a sloboda platieb — Obmedzenia — Vnútroštátna právna úprava, ktorá zakazuje privatizáciu prevádzkovateľa distribučnej sústavy a prepojenia so spoločnosťami, ktoré vyrábajú, dodávajú alebo predávajú elektrickú energiu alebo plyn — Odôvodnenie založené na naliehavých dôvodoch všeobecného záujmu — Hospodárska súťaž, transparentnosť a zákaz diskriminácie — Prípustnosť — Podmienky — Proporcionalita — Posúdenie vnútroštátnym súdom*

(Články 65 ZFEÚ a 345 ZFEÚ)

1. Článok 345 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že zahŕňa zákaz privatizácie členským štátom, podľa ktorého akcie prevádzkovateľa distribučnej sústavy elektrickej energie alebo plynu, ktorý pôsobí na území tohto štátu, môžu priamo alebo nepriamo vlastniť výlučne verejné orgány určené vnútroštátnou právnou úpravou. Tento výklad však neznamená, že článok 63 ZFEÚ sa neuplatňuje na vnútroštátnu právnú úpravu, ktorá zakazuje privatizáciu prevádzkovateľa distribučnej sústavy elektrickej energie alebo plynu alebo ktorá tiež zakazuje na jednej strane prepojenie vo forme vlastníckych vzťahov alebo kontroly medzi spoločnosťami, ktoré sú súčasťou skupiny, do ktorej patrí prevádzkovateľ distribučnej sústavy elektrickej energie alebo plynu pôsobiaci na území tohto štátu, a spoločnosťami patriacimi do skupiny, ktorej súčasťou je podnik, ktorý na tomto istom území vyrába, dodáva alebo predáva

elektrickú energiu alebo plyn, ako aj na druhej strane vykonávanie úkonov alebo činností, ktoré by mohli byť v rozpore so záujmom správy dotknutej sústavy týmto prevádzkovateľom alebo skupinou, do ktorej patrí.

Na jednej strane totiž článok 345 ZFEÚ vyjadruje zásadu neutrality Zmlúv vo vzťahu k úprave vlastníckych vzťahov uplatňovanej v členských štátoch. V tejto súvislosti Zmluvy v zásade nebránia ani znárodneniu podnikov, ani ich privatizácii. Z toho vyplýva, že zákaz privatizácie, ktorý bráni tomu, aby akcie prevádzkovateľa distribučnej sústavy elektrickej energie alebo plynu, ktorý pôsobí na území členského štátu, vlastnila súkromná osoba, spadá do pôsobnosti článku 345 ZFEÚ. Účelom tohto ustanovenia však nie je to, aby sa vlastnícke vzťahy existujúce v členských štátoch vyňali z pôsobnosti základných pravidiel Zmluvy o FEÚ, najmä pravidla zákazu diskriminácie, slobody usadiť sa alebo voľného pohybu kapitálu.

Na druhej strane zákaz privatizácie, ktorý znamená, že žiaden súkromný investor nemôže nadobudnúť akcie alebo podiely na základnom imaní prevádzkovateľa distribučnej sústavy elektrickej energie alebo plynu pôsobiaceho na území príslušného členského štátu, a ktorý okrem iného zahŕňa zákaz skupiny alebo zákaz činností, ktoré by mohli byť v rozpore so správou sústavy, ktoré bránia alebo ukladajú kvalitatívne obmedzenia pokiaľ ide o cezhraničné investície, predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu v zmysle článku 63 ZFEÚ.

(pozri body 29, 30, 33, 34, 36 – 38, 43 – 48, bod 1 výroku)

2. Pokiaľ ide o režim zákazu privatizácie, podľa ktorého akcie prevádzkovateľa distribučnej sústavy elektrickej energie alebo plynu, ktorý pôsobí na území príslušného členského štátu, môžu priamo alebo nepriamo vlastniť verejné orgány určené vnútroštátnou právnou úpravou, teda režim, ktorý patrí pod článok 345 ZFEÚ, ciele, o ktoré sa opiera výber zákonodarcu v súvislosti s úpravou vlastníckych vzťahov, možno zohľadniť ako naliehavé dôvody všeobecného záujmu na účely odôvodnenia obmedzenia voľného pohybu kapitálu. Hoci článok 345 ZFEÚ neodôvodňuje obmedzenie pravidiel týkajúcich sa voľného pohybu kapitálu, neznamená to, že záujem, o ktorý sa opiera výber zákonodarcu, pokiaľ ide o verejné alebo súkromné vlastníctvo prevádzkovateľa distribučnej sústavy elektrickej energie alebo plynu, nemožno zohľadniť ako naliehavý dôvod všeobecného záujmu. Osobitne dôvody, ktoré stoja za výberom úpravy vlastníckych vzťahov použitej vnútroštátnou právnou úpravou, ktorá vychádza z článku 345 ZFEÚ, predstavujú okolnosti, ktoré možno zohľadniť ako dôvody, ktoré odôvodňujú obmedzenia voľného pohybu kapitálu.

Pokiaľ ide o vnútroštátnu právnú úpravu, ktorá prevádzkovateľom distribučnej sústavy elektrickej energie alebo plynu zakazuje na jednej strane prepojenia s podnikmi, ktoré vyrábajú, dodávajú alebo obchodujú s týmito energiami, alebo na druhej strane činnosti, ktoré by mohli byť v rozpore so správou sústavy, ciele spočívajúce v boji proti krížovému financovaniu v širokom zmysle, vrátane výmeny strategických informácií, v zaručení transparentnosti na trhu s elektrickou energiou a plynom alebo zabránení narúšaniu hospodárskej súťaže môžu ako naliehavé dôvody všeobecného záujmu odôvodňovať obmedzenia voľného pohybu kapitálu spôsobené touto právnou úpravou. Treba však ešte, aby boli tieto obmedzenia primerané sledovaným cieľom a nešli nad rámec toho, čo je na dosiahnutie týchto cieľov nevyhnutné, čo musí preskúmať vnútroštátny súd.

(pozri body 52, 53, 55, 66 – 68, bod 2 výroku)